

Короткий опис навчальної дисципліни (анотація)
для каталогу вибірових навчальних дисциплін
«Основи профілактики тютюнопаління, алкоголізму, токсикоманії та наркоманії»

Спеціальність	– медицина
Освітній рівень	– магістр
Термін вивчення (курс)	– 4 курс
Форма навчання	– денна
Кафедра	– нервових хвороб, психіатрії та медичної психології ім. С.М. Савенка

Короткий зміст дисципліни: Метою викладання вибіркової навчальної дисципліни «Основи профілактики тютюнопаління, алкоголізму, токсикоманії та наркоманії» є вивчення причин і механізмів виникнення та поширення хвороб внаслідок вживання ПАР, методів їх профілактики та організації профілактичних заходів.

Основними завданнями викладання вибіркової навчальної дисципліни «Основи профілактики тютюнопаління, алкоголізму, токсикоманії та наркоманії» є:

- Інтерпретувати причини виникнення і закономірності розвитку хвороби;
- Інтерпретувати закономірності та особливості перебігу хвороби, що потребують особливої тактики ведення пацієнта.

Предметом вивчення дисципліни є епідемічний процес, методи профілактики та організації заходів при виникненні та поширенні хвороб залежності від ПАР.

Орієнтовний перелік тем навчальних занять:

Тематичний план лекцій (20 год.):

1. Предмет і завдання наркології. Визначення понять. Сучасна класифікація психічних і поведінкових розладів внаслідок вживання ПАР (МКХ-10). Класифікація ПАР (2 год.).

2. Медико-психологічні та соціально-правові питання вживання і залежності від ПАР. Психологічні механізми та вияви донозологічних форм вживання ПАР (2 год.).
3. Психологічні і психопатологічні механізми формування залежної поведінки при зловживанні ПАР (2 год.).
4. Діагностичні критерії та клініка вживання і залежності від спиртних напоїв. Стадії алкоголізму. Поведінкові, психічні та соматоневрологічні розлади (2 год.).
5. Діагностичні критерії та клініка вживання і залежності від наркоманічних речовин. Поведінкові, психічні та соматоневрологічні розлади (2 год.).
6. Діагностичні критерії та клініка вживання і залежності від токсикоманічних речовин. Поведінкові, психічні та соматоневрологічні розлади (2 год.).
7. Лікування та реабілітація хворих на алкоголізм, наркоманії та токсикоманії (2 год.).
8. Психогігієнічні вимоги щодо запобігання вживання ПАР. Формування прагнення до здорового способу життя (2 год.).
9. Первинна, вторинна і третинна психологічна профілактика вживання ПАР, її форми та методи (2 год.).
10. Основні форми і методи психокорекції та психотерапії у наркології. Організація психотерапевтичної допомоги хворим на наркологічні захворювання (2 год.).

Тематичний план практичних занять (30 год.):

1. Предмет і завдання наркології. Визначення понять. Сучасна класифікація психічних і поведінкових розладів внаслідок вживання ПАР (МКХ-10). Класифікація ПАР (2 год.).
2. Психологічні механізми та вияви донозологічних форм вживання ПАР (2 год.).
3. Психологічні і психопатологічні механізми формування залежної поведінки при зловживанні ПАР, її ознаки (4 год.).
4. Діагностичні критерії алкоголізму. Етапи формування залежності. Психічні та поведінкові розлади у хворих на алкоголізм. Стадії алкоголізму (6 год.).
5. Критерії наркоманічних речовин. Класифікація наркоманій. Стадії розвитку та кінцевий стан при різних формах наркоманій (6 год.).

6. Класифікація токсикоманій. Основні критерії гострої та хронічної інтоксикації, постінтоксикаційного стану, психічних, психологічних та поведінкових розладів у токсикоманів (4 год.).
7. Лікування і реабілітація хворих на алкоголізм, наркоманію та токсикоманію (6 год.).
8. Роль лікаря загальної медицини у формуванні психогігієнічних умов запобігання вживання ПАР. Формування прагнення до здорового способу життя (2 год.).
9. Форми і методи первинної, вторинної та третинної психологічної профілактики уживання психоактивних речовин (2 год.).
10. Основні форми і методи психокорекції та психотерапії в наркології (4 год.).
11. Підсумковий контроль (2 год.).

Перелік компетентностей, здобуття яких буде забезпечувати навчальна дисципліна «Основи профілактики тютюнопаління, алкоголізму, токсикоманії та наркоманії»:

- **інтегральна:** здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог;
- **загальні:**
  1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
  2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
  3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
  4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
  5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
  6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
  7. Здатність працювати в команді.
  8. Навички міжособистісної взаємодії.
  9. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
  10. Здатність спілкуватись іноземною мовою.
  11. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
  12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

14. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

– **спеціальні (фахові, предметні):** використання теоретичних знань та практичних умінь з наркології при наданні медичної допомоги населенню із хворобами внаслідок вживання ПАР в межах компетенції лікаря загальної практики:

1. Навички опитування та клінічного обстеження пацієнта з хворобою внаслідок вживання ПАР.
2. Здатність до встановлення попереднього діагнозу вживання ПАР.
3. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів при хворобах внаслідок вживання ПАР.
4. Здатність проводити диференційну діагностику хвороб внаслідок вживання ПАР, визначати тактику ведення пацієнта із хворобами внаслідок вживання ПАР, призначати медикаментозне лікування чи спрямовувати пацієнта до лікаря-нарколога.
5. Здатність до діагностування невідкладних станів.
6. Навички надання екстреної медичної допомоги.
7. Здатність до ведення медичної документації.
8. Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.

Перелік науково-педагогічних працівників, які забезпечуватимуть проведення навчальної дисципліни «Основи профілактики тютюнопаління, алкоголізму, токсикоманії та наркоманії»:

1. Русіна С.М. – доцент кафедри, кандидат медичних наук.
2. Савка С.Д. – доцент кафедри, кандидат медичних наук.

Завідувач кафедри
нервових хвороб, психіатрії
та медичної психології ім. С.М. Савенка
д.мед.н., професор

Валерій ПАШКОВСЬКИЙ

